

Västra Nylands bildningslednings ställningstagande till den social- och hälsovårdsreform som är under beredning och överföringen av elev- och studerandevårdstjänsterna till landskapen

Psykolog- och kuratorstjänster i enlighet med lagen om elev- och studerandevård bör bibehållas i kommunerna

Förslaget att överföra psykolog- och kuratorstjänsterna till landskapen kan försvåra genomförandet av verksamheten i enlighet med målen i lagen om elev- och studerandevård och lagen om grundläggande utbildning samt andra författningar. Bägge lagar betonar skolans betydelse när det gäller att stödja elevernas växande och välmående. För att uppgiften ska kunna förverkligas anser vi att studerandevården administrativt och strukturellt ska vara en del av det kommunala undervisningsväsendet så att den kan styras av det kommunala beslutsfattandet. På så sätt kan man snabbt och effektivt reagera på förändringar i elev- och skolspecifika situationer samt på lokala eller riksomfattande fenomen som förekommer bland barnen och ungdomarna. Detta är det nuvarande systemets styrka och det finns ingen anledning att ändra på detta.

Lagförslaget om utvidgad läroplikt förutsätter ett ännu tätare samarbete mellan elev- och studerandevården och läroanstalten än förut, särskilt i fråga om de elever vars fullgörande av läroplikten förutsätter övergripande och samordnade stödåtgärder i samarbete mellan undervisning och studerandevård. Det är svårt för utbildningsanordnaren att ansvara för studerandevården, om studerandevården inte leds av den.

Inom studerandevården består psykologernas och kuratorernas arbete av uppgifter och verksamhet inom studerandevården samt ett nära samarbete med undervisningspersonalen i skolor och läroanstalter. I skolorna förväntar man sig av elev- och studerandevården även kännedom om formerna för pedagogiskt stöd och överföringsprocesserna för intensifierat och särskilt stöd.

Olika tillgång till studerandevårdstjänster på olika håll i landet kan inte lösas genom att tjänsterna överförs till landskapen, utan man måste söka ändring i situationen genom att fastslå arbetstagarresurserna och genom att garantera tillgången på yrkeskunnig arbetskraft genom utbildningspolitiska lösningar som stöder detta. Man måste också säkerställa tillgången till studerandevårdstjänster på både finska och svenska.

Gemensam elev- och studerandevård

Den gemensamma elev- och studerandevården är den primära verksamhetsformen inom elev- och studerandevård och därför är det väsentligt att elev- och studerandevårdens psykologer och kuratorer är fast verksamma i skolorna och läroanstalterna. Elev- och studerandevårdens psykologer och kuratorer är en del av varje läroanstalts gemenskap, varvid det är logiskt att studerandevårdens personal leds av läroanstaltens ledning. Som en del av det kommunala bildningsväsendet fungerar studerandevårdens personal också som stöd och samtalspartner för skolornas personal. Den bästa sakkunskapen och kompetensen gällande den gemensamma elev- och studerandevården finns inom undervisningsväsendet, nära elevernas och läroanstalternas

vardag. Det gemensamma elev- och studerandevårdsarbete som anges i lagen kan inte utföras utifrån en annan organisation. Utanför skolan ifrån är det utmanande att påverka skolans strukturer och verksamhets sätt. Kännedom om elever, vårdnadshavare, personal och verksamhetskultur ökar verkningarna av elev- och studerandevårdsarbetet.

Om psykologer och kuratorer inom undervisningsväsendet skulle överföras till att vara anställda av landskapen, skulle det bli svårare att rikta servicen till skolorna och i arbetet skulle betoningen ligga på det korrigerande individuella elev- och studerandevårdsarbetet och mottagningsarbetet. Allt detta strider mot lagen om elev- och studerandevård och mot elevens bästa.

Individuell elev- och studerandevård

Den individuella elev- och studerandevården är en lågröskeltjänst som förebygger problem. Det här förutsätter att psykologen och kuratorn känner eleverna och studerandena samt studiemiljön och områdets särdrag. Målet för den individuella elev- och studerandevården är att trygga tidigt stöd för dem som behöver det och att arbetstagarna ska vara tillgängliga i enlighet med tillgänglighetsgarantin. Arbetstagarna ska vara sådana vuxna som är bekanta för eleverna och studerandena och som är lätta att närma sig under skoldagen. Det att den vuxna är bekant och vardaglig i den egna uppväxtmiljön möjliggör att barnen och ungdomarna engagerar sig i det förebyggande eller till och med i det terapeutiska arbetet, vilket annars inte i alla fall vore möjligt.

På dessa grunder önskar vi att elev- och studerandevårdstjänsterna bibehålls i kommunerna.

5.8.2020

Gustafsson Karl-Erik, bildningsdirektör, Hangö

Jormalainen Arto, bildningschef, Högfors

Lehmus Juha-Pekka, direktör för serviceområdet för barn och unga, Lojo

Nordman Tina, bildningsdirektör, Raseborg

Olkinuora Merja, bildningschef, Ingå

Sarlin Hanna-Mari, bildningschef, Sjundea